

Jutlus Nõos E, 02.04.18 kell 18.00, II ülestõusmispüha

Lektsioonid: Ps 73:23–28; Mt 28:8–15

Jutlus: 1Pt 1:18–23

Laulud: 102 (1–3); 110 (1–5, 6); 120 (1–3); 119 (1–4)

Teid pole lunastatud kaduvate asjadega, hõbeda või kullaga teie tühisest esiisadelt päritud eluviisist, vaid Kristuse kui laitmatu ja puhta Talle kalli verega. Tema oli selleks ette määratud küll enne maailma rajamist, aga aegade lõpul on saanud avalikuks teie pärast, kes te tema läbi olete ustavad Jumalale, kes on tema üles äratanud surnuist ja andnud talle kirkuse, nii et teie usk ja lootus oleksid Jumalas. Et te olete kuulekuses tõele oma hinged puhastanud siiraks vennalikkuseks, siis armastage raugematult üksteist puhtast südamest! Teid pole uuesti sünnitatud kaduvast, vaid kadumatust seemnest, Jumala elava ning jääva sõna kaudu.

Möödunud Suurel Reedel, 30. märtsil postitas üks mulle oluline inimene sotsiaalmeedias lühikese sõnumi: „Olgu meil täna hing haige!“ Pean tunnistama, et see sõnum liigutas mind ja pani mõtlema. Esiteks lohutas see mind, kuna tundsingi enda hinge tol päeval kohutavalt haigena ja sain teada, et nii peabki olema. Teiseks aga seadis see äratundmine mind justkui vastamisi Jumala armastuse suurusega minu vastu: ilma Jumala ohvrita võikski mu hing kogu elu nii haige olla! Ja mitte ainult minu hing, vaid kõigi inimeste hing! Ja maksab ainult kujutleda, kui trööstitu, kole ja mõttetu selline elu võib olla!

Kuid siis jõudis kätte I ülestõusmispüha ning ma tundsin, kuidas on võimalik kirikupüha külge klammerduda justkui päästerõnga külge: minu haige hing tundus olevat täiesti tühine selle suure usu, lootuse ja armastuse kõrval, mille Jumal on kõigile inimestele tasuta kättesaadavaks muutnud! Tänapäevane jutlusalune kirjakoht 1Pt kinnitab meile seda, kui hinnalised me tegelikult Jumala jaoks oleme. Kõigepealt toob apostel Peetrus välja meie hinna juriidilise aspekti: meid on lunastatud meie tühisest esiisadelt päritud eluviisist. Teisisõnu, meid on vabaks ostetud.

Ega oma eelkäijate eluviiside järgimises polegi ju iseenesest midagi halba, sest käbi ju ei kuku kännust kaugele: me ei saagi teisiti elada kui meile on õpetatud ja millised on meie geenid. Halb on aga see, et kui need eluviisid on olnud patused – kätkenud Aadama pärispattu –, siis on nad mõttetud ja sellega ka tühised.

Meie ise ei suuda neist tühistest eluviisidest eralduda, sest me ei saa end soomülkast juukseidpidi ise välja tõmmata, nagu parun von Münnhausen. Kuid Jumal on tahtnud meid neist eraldada, sest see on tema plaan meie suhtes. Ja selleks eraldamiseks on tal tulnud meid vabaks osta, meie eest ausat hinda makstes. Jumal pole ju valetaja ja varastaja nagu meie, kes püüavad saada asju pettusega tasuta või odavamalt hinda makstes!

Milline see aus hind siis on? Ei vähem kui Kristuse kui laitmatu ja puhta Talle kallis veri! Eilsel I ülestõusmispühahal kõnelesime pikemalt paasapühade seadmisest 1Ms 12 järgi ja tõdesime, et Jeesus Kristuse ohvrisurm on tegelikult uuendatud paasaohver. Jeesus on justkui veatu tall, kes ohverdatakse hapnemata leibade pühalt Jumalale vabaduse eest, vabaduse eest jätta orjapõlv seljataha!

Miks siis sellele n-ö juriidilisele aspektile on lisandunud ka rituaalne aspekt? Miks poleks meie vabaksostmisel piisanud mingist muust ohvrist, mis poleks olnud nii kurb ja kohutav nagu süütu Jumala Poja andmine patuste inimeste kätte? Seda selgitab meile Hb 9:22jj: „Moosese Seaduse järgi puhastatakse peaaegu kõik asjad vere kaudu, ja ilma vere valamiseta ei ole andeksandmist. Nii on siis paratamatu, et taevaste asjade kujud tuleb sel kombel puhastada, taevasi asju endid aga puhastatakse neist paremate ohvritega.“

Seega on Kristuse ohvri taga Jumala loogika, milleni meie inimõistus ei saa ja võib-olla ei peagi küündima. Meie mõistus ei pruugi ju aru saada ka apostel Peetruse järgmisest selgitusest, mille kohaselt Kristus oli oma ohvriks ette määratud juba enne maailma rajamist. Kas siis Jumal nägi juba siis, kui midagi veel olemas polnud, ette inimese pattulangemist ja vajadust inimkonda vabaks osta? Miks siis Jumal lasi patul tekkida ja inimest selle võrku püüda?

Meie nendele küsimustele vastata ei oska ja võib-olla ei peagi oskama, sest meie pole jumalad. Võib-olla kunagi aegade lõpul ilmutab Jumal meile ka selle saladuse, kuid praegu peame leppima nende vihjetega, mida pakub meile Pühakiri.

Apostel Peetruse selgitustest saame aru, et kindel on üks: Jumal tõi oma Poja ohvriks igal juhul inimeste pärast, keda ta oli juba ette ära valinud. Need inimesed on, nagu ütleb apostel, ustavad Jumalale, kes on Kristuse üles äratanud surnuist ja andnud talle kirkuse, nii et nende usk ja lootus oleksid Jumalas.

Seega on Jumal enne aegade algust ette määranud ka valitud inimeste rühma, kelle usk ja lootus oleksid Jumalas. Ja ehkki patt on inimkonda räsitud, on Jumala plaaniks olnud ikkagi täpselt planeeritud hulk inimesi Kristuse ristisurma kaudu päästa – anda neile see usk ja lootus Jumalas.

Kas tõesti ka meie kuulume nende hulka? Oleme me ju tõepoolest omandanud ristimises jumalalapse staatuse ja kinnitanud oma soovi kuuluda Jeesuse jüngerkonna hulka! Oleme ju tõepoolest Kristuse Ihu liikmed, kellele on antud armuvahendid olla Jumalaga osaduses! Kas siis tõesti käib Jumala suur töotus pääsemiseks ka meie kohta?

Seda on küll raske uskuda. Kuid uskumine ongi raske! Meie mõte võib minna ju sellele, et küsida, miks mina? Kas siis mõned inimesed ei pääse? Võib-olla on nende hulgas ka minu kallid lähedased, kelle pärast ma olen väga palvetanud?

Kuid siin tuleb vist mõelda samamoodi nagu Jeesus ütleb Jh 21:20jj oma südames nurisevale Peetrusele, kes hakkab kahtlema, et jünger, keda Jeesus armastas, ei maitsegi surma: „Kui ma tahan, et ta jääb minu tulekuni – mis see sinusse puutub? Sina järgne mulle!” Tõepoolest, meie asi pole arutleda selle üle, kes pääsevad. Meie asi on järgneda Jeesusele, kui ta on meid kord kutsunud.

Kuidas siis Jeesuse jüngerkonnas käituda? Ka seda õpetab meile apostel Peetrus meie kirjakoha eelviimasel salmis: „Et te olete kuulekuses tõele oma hinged puhastanud siiraks vennalikkuseks, siis armastage raugematult üksteist puhtast südamest!”

Jälle üks asi, mis on meile, inimestele raske! Kuidas siis üksteist pidevalt armastada? Ja mitte ainult viisakust üles näidata, vaid armastada puhtast südamest? Kas meie süda on siis tõepoolest nii puhas, et me seda suudame?

Tuleb välja, et ongi nii puhas! Apostel lõpetab ju meie kirjakoha nii: „Teid pole uuesti sünnitatud kaduvast, vaid kadumatust seemnest, Jumala elava ning jääva sõna kaudu.“ Kui me elaksime edasi paganatena oma esiisadelt päritud eluviisides, siis paneksime lootuse n-ö kaduvale seemnele, oma päritolule ja geenidele. Kuid ristimises on meid ju uuesti sünnitatud kadumatust seemnest, Jeesuse Kristuse läbi ilmunud Vaimu annist, mis on meile tulnud ja elab meis Jumala sõna kaudu! Küllap aitab see Jumala sõna meid ka pühitseda selles, et üksteist raugematult armastada!

Nõnda on siis meie elus jälle kord kätte jõudnud Kristuse ülestõusmisaeg, mil me saame rõõmustada oma pääsemise üle patust, surmast ja kuradist! Ja see, kui Jumal kingib meile meie haige hinge tervendamise läbi teadmise, et ta hoolib meist jätkuvalt, siis pole meil vaja teha muud kui Jumalat suust ja südamest kiita!

Aamen.